

/ NAŠE POLABÍ

1/2019 | ZDARMA

VLATIVĚDNÝ OBČASNÍK KNIHOVNY EDUARDA PETIŠKY

/ SLOVO ÚVODEM

Polabí...

Tohle krásné slovo měkce zní, sládně na jazyku...

Tohle slovo nepatří jen jedné české krajině.

Patří i krajině slov, do které vcházíme opět, po odeznlých pokoleních. Podobně jako v ní pobývali průvodci touto krajinou: minulí autoři, pro které bylo Polabí jejich zájmem... Jejich láskou. Jejich skutečným "naším Polabím".

"Naše Polabí" byl název časopisu, který před válkou vydávali ti, pro jaké bylo Polabí jejich duševním domovem. A je to i název časopisu, který se nyní vrací. Aby hovořil k těm, kteří považují Polabí také za své. I za "naše"... Karel Čapek hovoří o tom, že přivlastňovací zájmeno "náš", "naše" znamená, pokud se pojí s láskou, obohacení člověka. Není to zájmeno, které by přivlastněním chtělo ochudit, něčeho cizího se zmocnit.

A je to tak i se slovním spojením "naše Polabí"... Není to přivlastnění ale láskyplné posílení vztahu. Tím, že e něco přijímá jako "naše", otiskuje na sebe punc odpovědnosti těch, co to za své, za "naše", považují.

Čas kolem nás se rozplývá, jak se zdá, stále rychleji... Příliv zpráv, svědectví a informací o pomíjivém a nepomíjivém je rychle smýván. Nahrazován jiným přílivem svědectví... A mizí. Jestliže se ho nepodaří zachytit. Vpečetit do podoby, ve které může být uchován příštím pokolením. Pamětníci s výsostnými zkušenostmi, nenahraditelnými poznatky, odcházejí. Naše Polabí by mělo zachycovat jak naši dobu, tak i chvíle, jaké dobou prosvítají a vyprávějí o zdrojích, bez kterých by doba nebyla pochopitelná. Někdy stačí nepatrný střípek mozaiky a je darem, který umožní mozaiku pochopit.

Předchozí, stejnojmenný časopis, "dědeček našeho Našeho Polabí", je důležitým, svěžím pramenem, dodnes se z něj dá nabírat.

Jen to, co se podaří zachytit, může oslovit budoucí poutníky...

Tak, jako ročníky původního Našeho Polabí vypovídají o cestách, které prosvítají pod našimi cestami, má "vnuk" starého časopisu vypovídat o prosvítání cest i o cestách, po kterých putují moderní poutníci...

Život našeho Polabí se zrcadlí ve slovech.

Polabí, to krásné slovo hebce zní, sládně na jazyku...

Nový časopis by měl být oknem rozevřeným jak do minulosti, přítomnosti, tak i do budoucnosti našeho domova...

Vnuk starého časopisu má možnosti, jaké neměl jeho předek. Internetové možnosti. Nové poznatky, nové příležitosti...

Co popřát vnukovi starého, legendárního listu, z minulého století?

To, co se přeje poutníkům do dálek a co se může přát i poutníku do jeho domova. Poutníku, který otiskuje své šlépěje na tisícileté vrstvy šlépějí...

Těch, kdo putovali jeho domovem před ním.

Co popřát novorozenému polabskému časopisu?

Šťastnou cestu ke všem, pro které naše Polabí je "naším Polabím"...

Martin Petiška

J. S. Machar Z Magdaleny

Chloubou města je však zámek.
Rozlehlá a pevná stavba
s věží, jejíž střecha kryta
barevnými tabulkami,
hrdě ční nad labským tokem.
Věky, které přes ní vály,
nechaly tu také stopy,
Hradní příkop, silné valy,
zeď střílnami opatřená,
stará okna, erby na zdi,

s omšelými amoretý
a zas jedno křídlo zámku
s okny čistě moderními
s plyšovými záclonami,
s teploměrem na skle rámu;
a tam v parku náhle vejdeš
z rokokové smavé doby
do záhonů zeleniny-
tak tu vážně na tě dýchá
mlčenlivý konglomerát
zašlého a přítomného ...

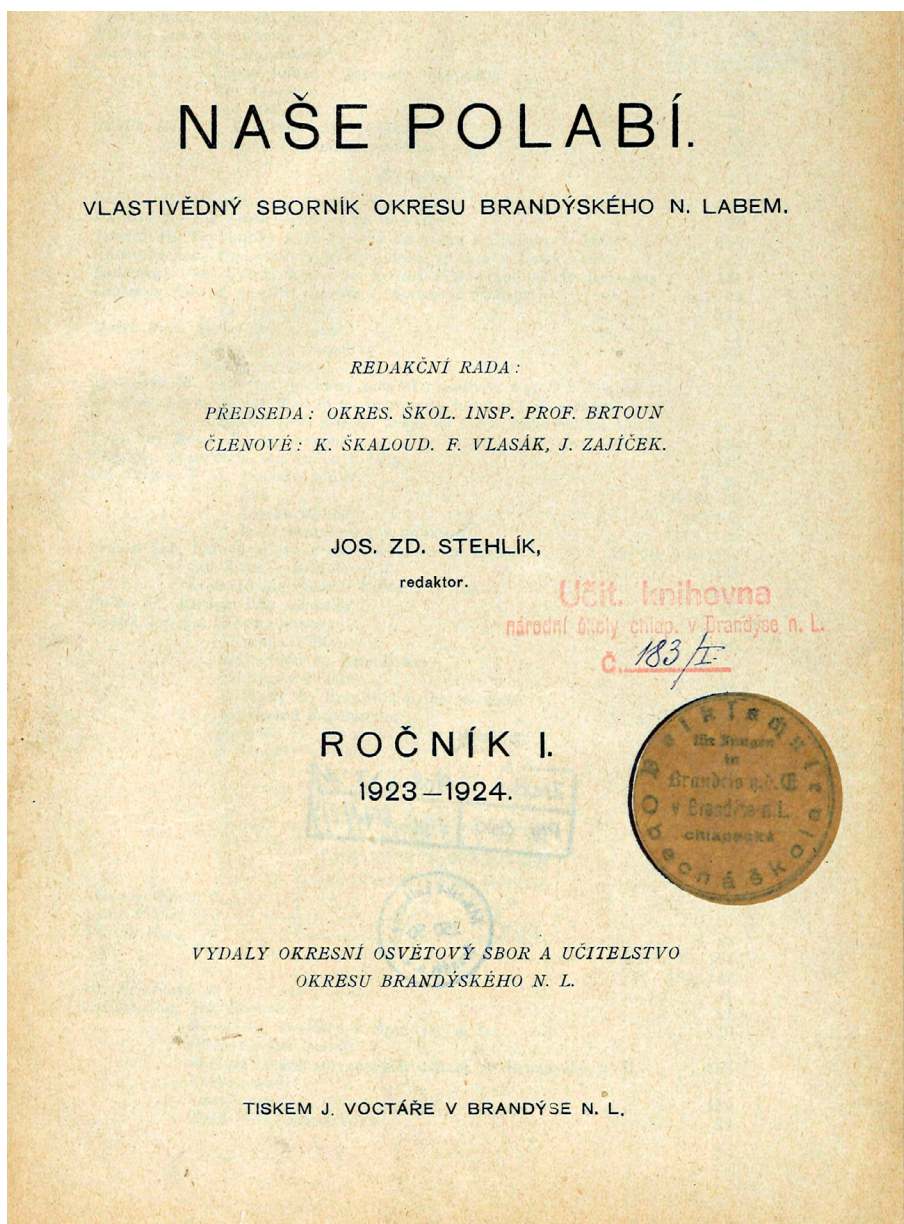
/ BIBLIOGRAFIE

BIBLIOGRAFIE VLASTIVĚDNÉHO SBORNÍKU OKRESU BRANDÝSKÉHO N. LABEM NAŠE POLABÍ

Před počátkem školního roku 1923 – 1924 vznikl díky aktivitě J. Z. Stehlíka, řídicího učitele ve Staré Boleslavi, redakční kruh tvořený učiteli a středoškolskými profesory, podporovaný okresním školním inspektorem v Brandýse n. L. prof. J. Brtounem. Ten se také stal prvním předsedou redakční rady kulturně zaměřeného časopisu – Našeho Polabí, vlastivědného sborníku okresu brandýského. Redakce si hned z počátku vytvořila poměrně široký okruh dobrovolných spolupracovníků především z řad učitelů a výtvarníků, díky kterým se předně žákům škol v celém bývalém brandýském okrese tento časopis dostával do rukou. Zanedlouho vešel do povědomí široké veřejnosti nejen v celém okrese, ale zájem o něj projevovali i absolventi škol žijící daleko od původního domova. Samozřejmě k jeho propagaci přispívala i výměna za obdobné tiskoviny z jiných krajů. Vydávání se ujal spolu s učiteli Okresní osvětový sbor v Brandýse n. L. Jeho realizace by nebyla možná bez finanční podpory předně tehdejší Okresní správy politické v Brandýse nad Labem, ale i finančních příspěvků od některých obcí, peněžních ústavů, spolků či soukromých osob.

Z některých zpráv poznáváme, že nejednou byla vydavatelská práce velmi složitá a že byla ztížena buď nedostatkem kvalitních příspěvků, nebo nedobrou finanční situací. Již koncem roku 1927 můžeme číst „Zdá se, že umřel všechen život v obcích našeho kraje. Aspoň dopisovatelé neposílají nižádných zpráv ani jiných příspěvků. Těžko je dbáti obsahové rozmanitosti...“. Konec vydávání sborníku pak jistě ovlivnila i nepříznivá politická a ekonomická situace třicátých let 20. století a proto se v posledním červnovém čísle dvanáctého ročníku z roku 1935 můžeme dočíst: „Redakční kruh Našeho Polabí se rozhodl – velmi nerad – přerušit na rok vydávání našeho vlastivědného sborníku. Učinil tak z důvodů hospodářských. Doufáme, že se situace zlepší...“. Ale jak víme, příznivá situace pro pokračování v tomto záslužném díle v následujících letech již nenastala.

Cílem bibliografie je zpřístupnit základní údaje

o publikovaných příspěvcích ve dvanácti ročnících sborníku Naše Polabí. V dokumentu je uvedeno téměř 1100 nejrůznějších příspěvků a na tři sta kresebných nebo fotografických vyobrazení. Také zde najdeme složení redakčních rad jednotlivých ročníků a rejstřík lokalit k přílohám, fotografiím a vyobrazením otištěným v ročnících a rejstřík osobností na fotografiích nebo vyobrazení v ročnících

V závěru jsou se ve stručnosti uvedeny charakteristiky některých osobností, které se na tvorbě ať příspěvky, nebo redakci sborníku významněji podíleli. Bibliografie je přílohou tohoto čísla časopisu.

Autory bibliografie jsou Jaroslav Špaček a Miloslava Marešová.

/ ZPRÁVY Z REGIONU

BRANDÝS NAD LABEM-STARÁ BOLESLAV MÁ 19 205 OBYVATEL

Naše dvojměstí směřuje k překonání hranice 20 000 počtu obyvatel. Statistické údaje z roku 2018 tomu nasvědčují.

Počet občanů ČR k 1. 1. 2019	17 277
ženy	8 910
muži	8 367
Počet cizinců k 1. 1. 2019	1 928
Počet obyvatel celkem k 1. 1. 2019	19 205
Z toho:	
Přechodný pobyt cizinců	1 048
Trvalý pobyt cizinců	880
Počet narozených dětí (občanů ČR) v roce 2018	157
Počet dívek	81
Počet chlapců	76
Počet zemřelých (občanů ČR) v roce 2018	160
Počet obyvatel (občanů ČR) nad 65 let	3 460
Počet obyvatel (občanů ČR) do 15 let	3 194
Z toho dívky	154
Z toho chlapci	1 652
Počet uzavřených sňatků	306

- red
čerpáno z Městských listů 1/19

DOSTAVBA ZŠ STARÁ BOLESLAV JE HOTOVA

Dostavba staroboleslavské bezbariérové školy je dokončena. Od druhého pololetí bude přístavba, která nabídne novou školní jídelnu čtyři kmenové třídy, odborné pracovny chemie a fyziky, cvičnou kuchyň, pracovnu přírodopisu a tělocvičnu, využívána. Kapacita školy se zvýší ze 780 žáků na 900. Předpokládané náklady činí cca 90 000 000 Kč

z rozhovoru ředitelky J. Stoičevské v Městských listech 2/19
seznam projektových záměrů pro IROP

- red

DOBROMYSL

V dubnu 2019 odstartoval svou činnost Dobromysl, dobročinný obchod, z jehož výtěžků budou hrazeny drobné projekty, jako je výsadba stromů nebo nákup kompenzačních pomůcek. Podpořit ho může každý z nás darováním hezkých věcí., např. knihy, hračky, porcelán, šperky/bižuterii.

Kromě prodeje darovaných věcí a propagace podpořených projektů chceme také propagovat a zviditelnit místní výrobce, umělce, tvorbu seniorů nebo klientů se speciálními potřebami. Za touto aktivitou stojí dámy z MAS střední Polabí.

-red
čerpáno ze Zpravodaje MAS střední Polabí

150 LET LÁZNÍ V TOUŠENI

V Našem Polabí psal o toušeňských lázních naposledy před 90 lety František Vlasák (NP V, 1928, 9-10, 145-147). V roce dalšího výročí je známo víc jak o starší, tak o novější historii: lázně založili společně manželé Jan (1837-1888) a Marie (1842-1893) Králíkovi právě 10. března 1868. Hlavní přírodní zdroj, železnatý pramen, byl archeologicky doložen již pro 13. století. První návštěvníky lákala i pohostinnost: Josef Svatopluk Machar vzpomínal ze svých studentských let na „kávu v lázních toušeňských“. Po dvaceti sezonách začal lázně rozvíjet novým směrem nejstarší syn zakladatele Jan Králík (1864-1946): lázeňské procedury rozšířil o slatinné koupele, přistavěl několik budov ve slohu neorenesance a secese a ojedinělou kubistickou kolonádu. Známost lázní přirozeně rostla také věhlasem návštěvníků. Léčili se zde průkopník biografů Viktor Ponrepo i divadelní principál Richard Branald, z Národního divadla basista Emil Pollert i režisér Karel Želenský, z uměleckých kruhů malíř Viktor Oliva i sochař Bohumil Kafka, vítaným hostem byl arcivévoda Karel a vzácným návštěvníkem skladatel Leoš Janáček. Slatinné lázně, třebaže byly jen sezonní, výrazně ovlivňovaly postupný přerod dříve rybářské a zemědělské obce v lázeňské místo. V roce 1935 převzal vedení lázní tehdy teprve dvacetiletý vnuk zakladatele Vojmír Králík (1915-1973), později docent lékařské fakulty Univerzity Karlovy. Za přáteli přijížděli v té době do Toušene bratři Karel a Josef Čapkové, Jan Werich i Alice Masaryková. Po znárodnění a zavedení celoročního provozu vyhledávalo toušeňské lázně ročně až 1300 pacientů a další stovky při ambulantní léčbě. Od roku 1968 zásluhou pravnuka zakladatelů primáře MUDr. Miroslava Jiráka (1927-2002) se toušeňské lázně úspěšně otevřely také vrcholovým sportovcům.

jvk

/ ZPRÁVY Z REGIONU

OKRAŠLOVACÍ SPOLEK ČELÁKOVICKÝ OSLAVIL V ROCE 2018 120 LET OD SVÉHO ZALOŽENÍ

Podle archiválií se 5. března 1898 poprvé sešel Okrašlovací spolek pro Čelákovice. Roku 1935 byl přejmenován na Spolek okrašlovací a zahrádkářů v Čelákovících, ale již v roce 1951 byla činnost na dlouho přerušena, abychom v roce 2013 navázali. Tehdy ve spolku působily stovky členů, dnes je to skupina 12 nadšenců. Co vlastně dělají?

Baví nás stromy. Proto jsme po dohodě s majiteli a místními zemědělci vysadili přes 30 ovocných stromů podél polňačky mezi Mochovem a Čelákovicemi. Spolu s Městským domem dětí a mládeže Čelákovice a Gymnáziem Čelákovice jsme vysadili další stromy na dětském hřišti jako pomoc invalidnímu kamarádovi. U příležitosti Husova výročí jsme ve spolupráci s Husovým sborem v Čelákovících podpořili další výsadbu stromu. Stromy i chráníme. Na náš návrh byly tři staleté duby mezi Lázněmi Toušeň a Čelákovicemi prohlášeny za památné. Záleží nám na tom, aby se budouvaly cyklostezky, kvůli kterým se nebudou muset zbytečně staré stromy kácet. Proto jsme s krajským úřadem projednali náš návrh neasfaltové cyklostezky ze Sedlčánek do Přerova nad Labem. Vstupujeme také do správních řízení, abychom zabránili neoprávněným kácením městských velikánů.

Vzděláváme veřejnost a vedeme ji k lásce k přírodě. Pořádáme přírodovědné exkurze nejen pro skauty do okolní přírody a za památnými stromy. Vydali jsme průvodce po stromech v Čelákovících a přednesli několik přednášek nejen v Čelákovících, ale i v Lysé nad Labem, Poděbradech nebo Brandýse nad Labem. Uspořádali jsme i výstavu fotografií „Pozoruhodné stromy Čelákovíc“. Ve spolupráci s místními školami pořádáme různé soutěže spojené s poznáváním přírody. Se zahrádkáři jsme připravili soutěž o nejkrásnější balkon, okno a zahrádku v Čelákovících. Našich akcí se pravidelně účastní desítky lidí.

Uklízíme a pečujeme o své okolí. Ve spolupráci se spolkem Dělnické domky se pravidelně účastníme celorepublikové akce Uklidme Česko! Dostalo se nám za to i ocenění od hejtmána a předsedy ČSOP. Upravili jsme také např. okolí čelákovického kostela. Záleží nám na přírodě, a proto jsme pomohli pohrabat stářínu na orchidejové louce. Usilujeme také o vyhlášení Arazimových tůň součástí rezervace.

Bojujeme za čistší vzduch. Ve spolupráci s Nadací VIA jsme vydali brožuru pro 4 500 domácností, v níž se např. dozvíte, co dělat při smogové situaci nebo přečtete výsledky měření vzduchu v Čelákovících. Sestavili jsme petici za čistý vzduch, kterou podepsalo už kolem 500 lidí. Pořádali jsme několik besed na téma kvality ovzduší pod záštitou poslankyně Parlamentu ČR a za podpory hejtmanky.

Pokud se o nás chcete dozvědět více nebo se chcete zapojit, navštivte naše stránky www.celakovice.org nebo napište na okraslovaci.spolek.celakovicky@gmail.com.

-Autor textu Petr Petřík, foto J.Srb

BRANDÝSKÝ MATÝSEK -POMOC RODINÁM S DĚTMI

Centrum rodin brandýský Matýsek je nezisková organizace, která podporuje rodiny s dětmi již od těhotenství do cca 10 let věku. Otevřená herna je v Brandýse nad Labem již 22 let nejen místem, kde si mohou děti pohrát, zacvičit si, malovat nebo zpívat, ale kde také rodiče získávají nové zkušenosti, kontakty a doporučení. Zajišťujeme pro děti i rodiče kroužky v dopoledních, odpoledních i večerních hodinách, o víkendech nabízíme organizaci dětských oslav. Pro rodiče zajišťujeme také různé vzdělávací akce a v rámci města velké jednorázové akce. Detailní informace o našich aktivitách najdete na www.brandyskymatysek.cz.

Daří se nám také realizovat řadu projektů, které pomáhají rodičům v návratu do zaměstnání a ke sladění rodinného a pracovního života. Realizované projekty se daří udržovat i po jejich skončení, a tak v tuto chvíli v Brandýse najdete naše mikrojesle, dětské skupiny, mateřskou školu a odpolední klub pro školní děti. V létě nechybí ani příměstské a pobytové tábory.

Budeme rádi, když nás navštívíte a kdykoliv se nám neváhejte ozvat s jakýmkoliv dotazem.

-Autorka textu Iva Filípková

Ludvík Kundera: „Plockova krajina? Nepřiliš čtverečních metrů, polabských kilometrů okolo Brandýsa. Horizontální krajina, civilizovaně poříční, ale tu i tam pustnoucí, s kalnými zákoutími – hladina s olejnatými skvrnami, hle nad ní zázrak vážky, zátočina s poloshnilou loďkou, ale vedle toho strom jako vyzývavý pratvar na břehu červená šifra pro parníky a kolem voda, tisíc a jedna voda!“

VILÉM PLOCEK

Vilém Plocek – malíř nejen Polabí

Vilém Plocek byl ilustrátorem, grafikem, malířem využívajícím zejména technik akvarelu, pastelů a barevných tuší. Častými motivy jeho děl byly řeky, cihelny, uličky, přívozy, loďky a lodě, ryby a rybáři. Je držitelem titulu Zasloužilý umělec (1967) a čestným občanem města Brandýs nad Labem- Stará Boleslav (2000). V r. 2005 byla odhalena pamětní deska na domě, kde žil a tvořil.

Narodil se 25. prosince 1905 v Brandýse nad Labem. Město počátku dvacátého století bylo spjato s posledním císařem habsburské monarchie Karlem a jeho ženou Zitou, s dragouny, s procesími do Staré Boleslavi. Otec Josef byl truhlář a c.k. komorní dodavatel. Jedna z prvních Vilémových vzpomínek souvisí s návštěvou zámku a se setkáním s císařem a císařovnou.

Měšťanskou školu absolvoval Vilém ve čtrnácti letech, v sedmnácti dostal od otce výuční list. Byl truhlářem, spokojen nebyl. Touha být malířem byla podporována učitelem Vitáskem, který řekl: „*Bylo by škoda takový talent prošťustrovat.*“ Nastoupil do nově založené odborné průmyslové školy pro zpracování dřeva. O prázdninách dělal trenéra a sparing partnera na tenisových dvorcích v Houštce, za ušetřené peníze odjel do Terstu, Neapole, do Tunisu. Po návratu nastoupil u otce v dílně, kreslil návrhy nábytku. Kamarádil s vůdcem skautů a odborným učitelem F. A. Elstnerem, objevovali spolu řeku, přírodu, jízdu na motocyklu. Maloval.

V roce 1930 se stal členem Spolku Purkyně založeného brandýským rodákem Václavem Husou. Zde se setkával s filozofy (Jan Patočka), malíři (Jan Benda, Emanuel Fámíra, Josef Olexa) či historiky (Jaroslav Charvát). Plockovo umělecké zrání ovlivnili zejména přátelé malíři Jan Benda a František Tichý, mecenášem mu byl fotograf Josef Sudek. Velkým štěstím pro něj bylo přijetí do uměleckého spolku Mánes v roce 1941.

Nastupující socialistický realismus nastínil správná témata – ta však Vilém Plocek nechtěl zobrazovat. Usadil se v rodném městě, stal se vedoucím Nového bytu. Maloval. PDostával do povědomí kulturní veřejnosti. Všechny jeho studijní cesty (Itálie a Tunis, 1928, Sovětský svaz a Polsko, 1956, Rumunsko, 1957,

Rakousko, 1959) se odrazily v jeho tvorbě. Šedesátá léta umožnila návštěvu anglických hospod Dickensových románů i zahrad pana Renoira na Montmartru. Později ho okouznil Balt (na západ již nesměl).

Vybuřoval si ateliér ve skladišti domku číslo 356 v Riegrově ulici. Zde bývali častými hosty jeho přátelé a známí – spisovatelé Jan Vladislav, Ivana Borská, Bohumil Hrabal, Karel Šiktanc, Adolf Branald, herci Vlastimil Brodský a Gabriela Vránová a další umělci.

Poprvé vystavoval Vilém Plocek v Čelákovcích v roce 1931, na druhé výstavě v Košicích prodal svůj první obraz. První samostatnou výstavu měl v roce 1941 v Topičově Salónu (soukromá galerie působí v Praze s přestávkami od r. 1894), několikrát vystavoval v Praze, ale také v Mladé Boleslavi, Zlíně, Tepličkách, Poděbradech. První výstava v rodném městě byla instalována v roce 1957, v roce 1965 vystavoval v místní veřejné knihovně, v letech 1990-1995 v brandýském muzeu, v roce 2000 na zámku.

15. dubna 2015 byla slavnostně otevřena stálá expozice Ateliér Viléma Plocka ve věži brandýského zámku.

Obrazy Viléma Plocka byly inspirací mnoha básníků – Janu Rybovi, Jindřichu Hilčrovi, Eduardu Petiškovi i Františku Halasovi. Jan Noha vykreslil malířův portrét takto:

Z rákosu věnec má na hlavě
labskými vílami uvit...
Vlny, toť prsy jeho víl,
víly ty zpívat naučil
a ryby naučil mluvit.

Vilém Plocek zemřel 4. března 2001.

S laskavým svolením Pavly Plockové je pro titulní list tohoto časopisu použit jeden z obrazů Viléma Plocka.

Použitá literatura:

1. BRANALD, Adolf. Věnec z rákosu. 1. vyd. Brandýs n. L.: Novák Milan, 2000. 55 s. ISBN 80-902897-0-3 · [23] s. příl.
2. Vilém Plocek. Galerie Platýz [online]. Praha, 2019, 2011-2019 [cit. 2019-04-17]. Dostupné z: <https://www.galerieplatyz.cz/autori/vilem-plocek>

-Autorka textu Věra Krajíčková

„...teprve ČAS nám ukáže, co jsme DNES udělali dobře, či špatně. Tento zřejmě další přírodní zákon musíme respektovat a přizpůsobit svůj život jemu, jakož i jiným fyzikálním zákonům.“

Miloš Pulkrábek: Nádraží dějin

ING. MILOŠ PULKRÁBEK

Miloš Pulkrábek se narodil v rodině, která byla zapojena do druhého i třetího odboje. Světlo světa spatřil 17. 12. 1926. Matka Marie pracovala jako telefonistka na Ministerstvu pošt a telegrafů, tatínek Zdeněk byl nadporučíkem Československé armády. První roky života prožil Miloš v církevním pivovaru u sv. Tomáše na Malé straně, ve čtyřech letech se s rodiči přestěhoval do novostavby u Olšanských hřbitovů. Navštěvoval školu na Náměstí Jiřího z Poděbrad, do Sokola chodíval cvičit do Riegrových sadů. Ve třetí třídě se stal jeho učitelem Josef Kožíšek, autor slabikářů, působící v letech 1895-1920 v Zápěch.

Do páté třídy již Miloš nastoupil v Brandýse nad Labem, kam se odstěhoval s rodiči v roce 1937 (tatínek měl za úkol motorizovat místní hipodélostřelecký pluk). Později navštěvoval brandýské gymnázium, odkud byl z politických důvodů vyloučen. Po té byl přijat na Vyšší průmyslovou školu v Betlémské ulici v Praze. Po maturitě nastoupil na pražskou „techniku“, kde však studoval jen do roku 1949. V tomto roce byl vyloučen a musel nastoupit na vojenskou presenční službu do Žatce. Brzy byl převelen do Pomocných technických praporů. Po návratu z vojny začal pracovat v ČKD ve Vysočanech, kde zůstal přes 30 let. Inženýrský titul mu byl zpětně přiznán až po sametové revoluci.

Své profesi se věnoval s nadšením, ač jeho „kádrový profil“ mu pracovní pozice nijak neusnadnil. Díky svému nadání se v ČKD zapojil do skupiny vývojářů, kteří se zabývali vývojem diesellových lokomotiv. Později přešel do Výzkumného ústavu ČKD, kde se podílel na projekčních pracích pro pražské metro či na rekonstrukci lanovky na Petřín. Podal několik desítek zlepšovacích námětů a byl spoluautorem několika patentů.

Miloš Pulkrábek byl nadšeným motoristou. Se svou ČZ 125 T absolvoval v roce 1948 výlet na Slovensko, v rámci kterého najel za 15 dní téměř 2 500 km. Později se se svým vozem zúčastnil několika silničních soutěží (za ČKD), ale pro vzrůstající nároky na úpravu automobilů tohoto koníčka opustil.

Ing. Pulkrábek stál u zrodu kabelové televize v našem městě, která nesla název BoBr. Ve spolupráci s ing. Radou a ing. Vítem byla městská kabelová síť vytvořena v roce 1993 jako jedna z prvních v republice. Staral se i o obsahovou náplň. Společně s dalšími spo-

lupracovníky natočil dvě VHS kazety se záběry historických objektů regionu prováděných kultivovaným komentářem PhDr. Jana Králíka CSc. Těchto 12 dílů pohlednic z Polabí s názvem Vlastivědné pohlednice z brandýského Polabí získalo zvláštní cenu na festivalu TourFilm v Karlových Varech.

V letech 1994-1995 bylo vysílání rozšířeno do Lázní Toušeň. M. Pulkrábek přijal nabídku tehdejšího starosty městysu, stal se správcem toušeňské kabelovky a přestěhoval se do seniorského domu U Byšických. Vybudoval zde televizní studio LáTo, jehož první vysílání se uskutečnilo 28. října 1998. V archivu studia je více než 300 VHS kazet a 120 kazet kamerových s různými reportážemi a vzpomínkovými večery či přednáškami. Produkoval medailon brandýského malíře Viléma Plocka, zachytil vyprávění gen. Tomáše Sedláčka. Vysílání studia LáTo bylo ukončeno v roce 2010. Unikátní video portréty osobností byly uloženy v brandýském muzeu, pro které Miloš zpracovával video kroniku regionu.

Miloš Pulkrábek se po mnoho let účastnil kulturního dění v našem městě i v okolí. Působil v pěveckém souboru Bojan, jehož tajemníkem byl 22 let. Byl duší mnoha spolků, klubů, sdružení a společností a spolupracovníkem mnoha organizací. V Brandýse přednášel např. v Knihovně Eduarda Petišky, Oblastním muzeu Praha-východ, v komunitním centru. Jeho aktivity jsou zachyceny na různých fotografiích, filmových záběrech i v časopisech. Navždy zůstanou ve vzpomínkách lidí, kteří měli tu čest s ním spolupracovat, zúčastnit se jeho přednášek, filmových projekcí či jen poslouchat jeho vzpomínky. Své vzpomínání uspořádal ve spolupráci s PhDr. Janem Králíkem do publikace Nádraží dějin, která byla vydána v roce 2014.

Na závěr své knihy Miloš Pulkrábek říká: „...teprve ČAS nám ukáže, co jsme DNES udělali dobře, či špatně. Tento zřejmě další přírodní zákon musíme respektovat a přizpůsobit svůj život jemu, jakož i jiným fyzikálním zákonům.“ U Miloše dobře zcela jistě převážilo nad špatně.

Ing. Miloš Pulkrábek zemřel 25. ledna 2019.

Použitá literatura:

PULKRÁBEK, Miloš. Nádraží dějin 2014. 168 s. ISBN 978-80-904878-6-4

-Autorka textu Věra Krajíčková

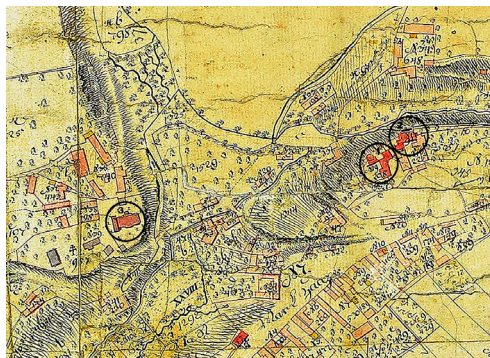
LOKALIZACE ZÁPSKÉ TVRZE

Zápy se nacházejí v oblasti s nadprůměrnou hustotou středověkých tvrzí. Jan Žižka se již před delší dobou pokusil tato vesnická feudální sídla zrevidovat (Žižka, 1978). V oblasti východně od Prahy vymezené řekami Vltava, Labe a Sázava s přibližnou východní hranicí za Českým Brodem napočítal více než 150 tvrzí (v průměru prakticky v každé druhé vsi jedna, přičemž v některých vesnicích existovaly i tvrze dvě). Potíž v většiny těchto objektů je s jejich dochováním. J. Žižka relativně dobře dochovaných tvrzí (alespoň s jednou stojící budovou) napočítal jen přibližně 20, naproti tomu u cca 30 tvrzí se v terénu nedochovaly žádné okem pozorovatelné stopy zdiv. Mezi takové tvrze lze považovat i tu, která stála v obci Zápy.

Nestor bádání o českých hradech a tvrzích August Sedláček vyslovil domněnku, že zápská tvrz stála na skalnatém ostrohu u kostela sv. Jakuba Staršího (Sedláček, 1927). To regionální historik Justin Václav Prášek, lépe obeznámený s místními prameny, podrobným bádáním v pozemkových knihách a urbářích bezpečně určil, že tvrz v Zápech stála naopak dole v údolí „v jižní části městečka na rovině při levém břehu potůčka“ na parcele dnešního čp. 19 (Prášek, 1913). Tvrz jako panské sídlo využíval ještě Mikuláš Bryknar z Brukštejna, který roku 1586 Zápy i s tvrzí a dalším příslušenstvím prodal brandýskému panství. Následně, především za třicetileté války (1618-1648), areál velmi zchátral. Tři roky po konci války však byla její podoba ještě zachycena v urbáři brandýského panství (1651): „Kterážto tvrz jest způsobem vokrouhlým vystavená. Bývalo v ní pokojův, světnic a komor k bydle ní dostatek, marštale klenutý, sklepy podzemní 4. Příkopem [je] vůkol obhražená, v kterémžto toliko tráva roste“.¹

Prášek popisuje i poválečný stav, kdy v tvrzi roku 1670 byla zřízena prachovna na výrobu střelného prachu pro vojenské účely. V první polovině 18. století areál sloužil jako fořtovna (hájenka). Tehdy z bývalé tvrze stály již jen „staré sklepy a bašta na straně východní při potoce“. Fořt Jan Stohl si u těchto pozůstatků postavil obytné stavení (Prášek, 1913).

Běžně známé mapové podklady, tj. především vojenská mapování (18. – 19. století), stabilní katastr (1841) či mladší mapy, žádné relikty panského sídla již

Mapa 1777- 1 - areál tvrze, 2 - areál mlýna, 3 - areál kostela

nezobrazují. Nyní se ovšem podařilo dohledat mapu z roku 1777, na níž je v předpokládaném prostoru vyobrazena „bašta“ kruhového půdorysu.⁽¹⁾ Jen pro doplnění – na téže mapě lze západně proti toku potoka vidět obdobně znázorněnou baštu u tvrze v sousedním Ostrově. V Zápech zakreslená věž nemusela v době vzniku mapy být jediným pozůstatkem po zdejší tvrzi. „Podezřelé“ jsou z tohoto hlediska dva objekty. Za prvé především budova, která je na věž nalepena a částečně ji obepíná. Z mapy ovšem nelze určit, zda-li tento objekt nebyl k věži přistavěn až v době provozu prachárny nebo myslivny. Druhým potenciálním pozůstatkem tvrze by mohl být západně zakreslený nepravidelný čtverec, který ve svém severovýchodním rohu nasedá na trakt půdorysu písmene „L“, který je evidentně onou chalupou vystavěnou hajným Stohlem. Bez dalšího (především archeologického) studia není možné tato hypotetická spojení s původní tvrzí prokázat.

Závěrem se lze pokusit přenést polohu tvrze (její věže) do dnešních katastrálních map. Z porovnání vyplývá, že zápskou tvrz můžeme hledat jižně či mírně jihovýchodně od současného domu čp. 19, v jeho bezprostřední blízkosti, a to přibližně uprostřed zahrady parcelní číslo 119.

Zápy - pravděpodobné promítnutí objektů ze stabilního katastru 1841 (červeně), z mapy Záp 1777 (žlutě).

- Autor textu Martin Hůrka,
historik Oblastního muzea Praha-východ

Prameny a literatura:

- (1) Státní oblastní archiv v Praze, Velkostatek Brandýs n. L., inv. č. 3659, Mapa Záp a Ostrova (1777).
- (2) Státní oblastní archiv v Praze, Velkostatek Brandýs n. L., inv. č. 5931, Urbář panství Brandýs n. L. (1651), viz též digitální verze na ebadatelna.soapraha.cz.

PRÁŠEK, Justin Václav. Brandejs nad Labem: Město, panství i okres – díl 3. Brandýs nad Labem: nákladem fondu samosprávného okresu Brandejského, 1913, 13, 28.

SEDLÁČEK, August. Hrady, zámky a tvrze Království českého – díl 15. Praha: Šolc a Šimáček, 1927, 171n.

ŽIŽKA, Jan. Drobné feudální sídlo ve východním okolí Prahy. Architektura ČSR 37. Praha: BAPS, 1978, 37 (6-7), 307n.

/ VZPOMÍNKY PAMĚTNÍKŮ

MALÉ ZAVZPOMÍNÁNÍ NA DŘÍVĚJŠÍ ŽIVOT NA VRÁBÍ

NEJPRVE TROCHU HISTORIE

V místech nynějšího Vrábí bylo sídliště již ve starší době železné. Od roku 1869 do 1899 bylo Vrábí obcí, a teprve od roku 1900 se stalo obcí v okrese Brandýs nad Labem, do roku 1950. Mělo samostatnou správu – obecní úřad, hasičský sbor, knihovnu a řadu hospod. Od roku 1961 se stalo součástí města Brandýs nad Labem. K významným stavbám minulosti patří tzv. Špejchar, který je dosud dominantou i celého Brandýsa v pohledu ze severní strany. Byl postaven v době panování Marie Terezie jako sýpka na obilí pro vojska. Naproti této budově byl domek, na jehož spodní části byl zbytek reliéfu, prý z původní zemanské tvrze. Domek byl přestavěn a reliéf přemístěn do muzea. To jsou asi nejstarší atributy z dávných dob.

VZPOMÍNKY Z DOBY 1935-1965

Na křižovatce nynější Výletní a Seifertovy ulice rostly 2 mohutné lípy, které byly označeny jako stromy chráněné státem. Byly sice obnoveny, ale zůstávají po nich jen chudá torza. Pod původními lipami stávala Boží muka, takže se tam říkalo U křížku. Bylo to místo pro hraní dětí, protože dále byla jen pole. Silnicí podle polí jste se dostali k Hrušovskému rybníku. Ten byl asi do 1/3 zarostlý rákosím a v jeho houštinách sídlila hejna ptáků, dokonce se hovořilo o významné lokalitě vodních ptáků. Ta byla zničena vybagrováním a rozšířením vodní plochy.

Původní rybník byl velmi oblíbeným místem ke koupání. Není pamětníka, že by se v něm někdo utopil. V zimě pak sloužil jako sportoviště pro bruslaře i „krasobruslaře“ a jeho další funkcí bylo dodávat led do Brandýského pivovaru. Led sekali ledaři do kvádrů, nakládali na koňské nebo volské potahy a odváželi, možná, že i do některých restaurací. U rybníka stojí, v této době opuštěný a mírně zdevastovaný mlýn, který však po válce ještě mlel místním hospodářům obilí. Je škoda, že tyto stavby a zařízení nejsou v zájmu konzervování a restaurování. Kolem mlýna z levé strany je koryto VINOŘSKÉHO POTOKA, který pokračuje až k ústí do Labe.

U tohoto potoka se na chvíli zastavíme. Na jeho cestě k ústí míjí mírné svahy, které měly své kouzlo. V létě tu byla pole s mezemi, na kterých rostla voňavá mateřídouška, slzičky Panny Marie, ligrus (pantoflíčky), šalvěj a další určitě voňavé rostlinky. V zimě se naopak na těchto svazích hojně sáňkovalo, klouzalo a majetnější i lyžovali na dřevěných lyžích. Potok na své cestě měl však překážku. Byl to uměle postavený rybník – říkalo se mu Hyklák a sloužil jako rezervní nádrž pro náhon ke mlýnu na Poťoce v Brandýse nad Labem.

Voda v potoce byla tak čistá, že v ní bylo možno máchat bílé prádlo po praní. Dosah tohoto máchání však byl trochu z ruky i z domků, které byly nejbližší. Čistotu vody

zaručovala a označovala i řada rostlin, které rostou jen v čistém prostředí. Např. blatouch a překrásně světle modré pomněnky. Z tohoto rybníku pokračoval VINOŘSKÝ POTOK dále směrem k náspu železniční trati.

Potok pod rybníkem byl rozdělen do 2 ramen. Jedno bylo vedeno tzv. malým tunelem k náhonu do výše zmíněného mlýna. Zde byl postavena dřevěná lávka pro pěší, kterou se dala zkrátit cesta do brandýské nemocnice. Tento malý tunel byl rovněž zasypán a zlikvidován skládkou. Zbyl jen tzv. velký tunel, kterým po likvidaci rybníku Hytláku protéká již jen voda, podobná stoce, ve které jsou naházeny různé předměty, pneumatiky, špína a odpadky. Na březích rostou jen nevalně vyhlížející kopřivy a různé nalétavé křoviny a po někdejší ukliďující procházce či pobytu zbyl jen smutek.

Z poklidného venkova, obklopeného velmi úrodnými poli se za posledních 50. let stala součástí moderního města s asfaltovými ulicemi zaplněnými auty. Romantika a poklid byly odsunuty neznámo kam.

Vypravěč je rodilý Vrábčan a vzpomínky jsou jeho zkušeností a rezultují i z podání jeho předků (pozn. železničním náspem končí oblast Vrábí.)

Ale nedá mi, abych se ještě nezmínila o jedné zničené drobnosti. Za velkým tunelem, na cestičce směrem k Brandýsu v místě, kde asi ústí cestička k nemocnici, bývala malá studánka, kam se chodilo pro vodu do bandičky. Tato studánka také zmizela. Není bez zajímavosti, že v prostoru k nemocnici, bývalo velké zahradnictví, kde se pěstovaly m.j. tisíce tulipánů a krokusů. Nyní je tento velice zanedbaný prostor, který je předmětem spekulací o možnostech zástavby.

Končím dalším povzdechem. VINOŘSKÝ POTOK teče podle plotu Skautského srubu. Je s podivěním, že tak slavná organizace, která miluje přírodu a životní prostředí snese, aby vedle jejího srubu byl tak velký nepořádek.

Jelikož Vrábí bylo samostatnou obcí, tak kromě samostatné správy – Obecního úřadu, mělo i ostatní občanské vybavení. Byla zde knihovna, mlékárna, 2 obchody s potravinami, řezník, nejméně 3 hospody, kde se kromě normálního výčepu konala i společenská setkání, schůze, bály, besídky pro děti. Byly zde i strojírenské podniky – např. výroba chladniček, chladicích pultů pro prodejny a později i výroba seker a náčiní pro řezníky. V obci Vrábí byla i opravna zemědělských strojů a zařízení. Připojením k Brandýsu většina těchto objektů zanikla, a přestože se Vrábí nyní podstatně rozšířilo výstavbou dalších sídlišť i soukromé výstavby, není v těchto místech, kromě mrňavých 2 večerek ani prodejna potravin.

- Autorka textu B Boháčová,
účastnice projektu Napiš svůj příběh, zachyť svou vzpomínku

/ VZPOMÍNKY PAMĚTNÍKŮ

VZPOMÍNKY NA DĚTSTVÍ

Narodila jsem se v roce 1948 v Praze, když mně bylo 6 měsíců, odstěhovali jsme se do Staré Boleslavi, kde žila moje babička. Máma dojížděla do Prahy do zaměstnání, takže se o mě a bratra starala babička. Od 3 let jsem chodila do MŠ, do bývalé „Límanovy vily“. Z té doby si nic nepamatuji. Když jsem byla malá chodila jsem s babičkou na „Boží tělo“, byla jsem moc šťastná, když jsem měla hezké šaty a cestou jsem mohla házet květní lístky z růží. Jinak jsem s babičkou chodila do lesa sbírat šišky na topení a na houby. Do ZŠ jsem chodila ke kostelu, na učitele na 2. stupni nemám dobré vzpomínky, neboť naše rodina byla v té době politicky nevyhovující.

S kamarádkami jsem chodila po škole do cukrárny u Šicnerů, kdy měli moc dobrou zmrzlinu. Hrály jsme různé hry, skákaly panáka, hrály školku s míčem nebo švihadlem. V létě jsme se koupali v Labi nebo na průplavu, v zimě jsme sáňkovali na Praporci nebo na písečku, kde jsme jezdili na starých umyvadlech nebo igelitách. Kolikrát jsem si roztrhla kalhoty a doma jsem to pěkně schytala. Bruslili jsme na Starém Labi nebo na Lázeňské, kde byl zimní stadion (nyní fotbalové hřiště). Na cvičení jsem chodila do Sokola ke Karlu. Jinak jsem se ale sportu aktivně nevěnovala. O prázdninách jsem jezdila od EZ do pionýrského tábora do Křeničné kousky od Slap. Tam se mi líbilo, byla jsem spokojená.

Abych pomohla mamince, chodila jsem také nakupovat. Na Vesteckou pro chleba ze Sojovic (byl velký, kulatý a výborný). Obchod patřil Vlčkovým. Pro mléko jsme chodili do mlékárny, která byla také na Vestecké, tam prodávali Pařízkovi. Naproti mlékárně měl pan Vinkler smíšené zboží a mezi ním i lákadla pro děti – vážené bonbóny, fialky, suky a jiné pochoutky. Další smíšené zboží měli Urbanovi ve Školní ulici naproti Zvláštní škole. Pro maso jsme chodili k panu Auerovi, prodejnu měl v Boleslavské ulici. Občas nás nechala maminka vyfotit u pana Pelnáře, který měl Fotoateliér u brány, dnes je tam květinářství.

Po škole jsem se šla učit do zahradnického učiliště v Malešicích. Prvním rokem jsem byla na praxi v zahradnictví u Korela, kde jsem se dozvěděla při pilné práci plno zajímavostí. Po vyučení jsem šla pracovat do zahradnictví, nyní je tam pěkná džungle.

K dospívání patří i období tanečních, které jsme absolvovali v Labíně, kam jsme později chodili na čaje a na plesy. Na čajích jsem poznala svou první lásku, byl zde na vojně. Chodili jsme spolu většinou do Houštky a na různé zábavy, ráda na tu dobu vzpomínám. Když šel do civilu, tak jsme se za krátkou dobu rozešli, vztah na dálku neměl budoucnost. Svého muže jsem poznala přes kamarádku. Jezdili jsme všichni společně na Mělník do vinárny, v létě k vodě, bylo to fajn.

- Autorka textu P. Vondrášová,
účastnice projektu Napiš svůj příběh, zachyť svou vzpomínku

VZPOMÍNKY NA BRANDÝS

Vzpomínek z dětství a dospívání je mnoho. Bydlela jsem přímo na náměstí v domě pana Zdeňka Šantrůčka vedle lékárny a když jsem vyběhla ze vrat, měla jsem celé náměstíčko jako na dlani. U všech domů jsem znala majitele, nájemníky, obchody, malé krámky, někdy s jejich prožitky a osudy. Rohová lékárna, dům Šantrůčků, výloha pana Navrátila s obchodem pánských obleků, vrata, ze kterých vyjížděl povoz koňský plný voňavého chleba z pekárny od Jaňdourků, další dům, kde bydlel lékař Choura, s jeho Fráňou jsem chodila do školy. Níže byl evangelický kostel a ještě před ním byl konzum a dále pokračovaly nízké domky až k potoku.

Na náměstí stával velký strom vánoční a také si ještě pamatuji, že na každém roku náměstí stávaly dvě pumpy. V létě o Božím těle jsme chodily za družičky Kostelní ulicí na náměstí, kde stávaly krásné oltáře před domy a soutěžilo se o tom, který byl nejhezčí. Pamatuji si, že i maminka ho u Šantrůčků stavěla nebo jak jsme někdy chodily pro pivo přes ulici k Fetrům, pro zmrzlinu k Hořením, do RUPY na rohu pro čokoládu.

Nebo cesty až ke Světicí, kde byla studánka prý s léčivou vodou, také cesty do Hrušova k rybníku, kde jsme se také někdy koupali i s husama, nebo v zimě, když byl zamrzlý zase bruslili. Na Vrábí ke kapliče zase pro mléko, kde měli jednu kravku, ale mléka stále dost. Nebo na procházky do Houštky, kde běhal Emil Zátopek, kurty, co stavěl a navrhoval Jaromír Sibera, kterého jsem znala osobně, protože jeho otec byl nejlepší krejčí na náměstí a u něho jsem šila. Také pamatuji Kodeše na kurtech, malou cukrárnu nad schodama, nežli se vešlo do Houštky, závody koní, kde začínal pan Jandourek. Ostrůvek, také jsem tam chodili nebo přes Labe u pana Semiána, který měl hezké syny, vilu Límanovu a mlýn u Scholerů atd. Pamatuji hospodu u Branžovských, kam prý chodíval po honu na pivo Karel císař se svými lovci, a když ho sháněli, tak vybíhal takovými červenými dvířky, na které se i já pamatuji. Hospodu Na Potoce, starou kovárnu dřevěnou i na její dceru, s kterou jsem chodila do školy.

Na své malé městečko, které je a zůstane mým domovem, nikdy nezapomenu.

- Autorka textu J. Tejmlová
účastnice projektu Napiš svůj příběh, zachyť svou vzpomínku

/ ZVLÁŠTNÍ PŘÍSPĚVKY

VÝBĚR ABSOLVENTSKÝCH PRACÍ O MĚSTĚ A OKOLÍ

BEŠTOVÁ, Tereza. Hugo Bergman,pošt mistr, starosta a politik [online]. Praha, 2010 [cit. 2017-07-19]. Dostupné z: <http://hdl.handle.net/20.500.11956/25883>. Magisterská. Univerzita Karlova. Pedagogická fakulta. Vedoucí práce Bohdan Zylinskij.

Práce projednává o brandýském starostovi, poslanci Národního shromáždění za Československou stranu lidovou (pozdější Československou stranu národně socialistickou). Hugo Bergmannovi. Mapuje období 20. a 30. let 20. století v Brandýse nad Labem. Kromě osoby starosty a politika Bergmana přibližuje politický a společenský život ve městě i situaci hospodářskou.

BRODŇANSKÁ, Adéla. Dějiny staroboleslavské kolegiální kapituly: místní tradice a realita [online]. Praha, 2016 [cit. 2017-07-19]. Dostupné z: <http://hdl.handle.net/20.500.11956/79618>. Bakalářská. Univerzita Karlova. Pedagogická fakulta. Vedoucí práce Dušan Foltýn.

Práce se zabývá dějinami staroboleslavské kapituly sv. Kosmy a Damiána a legendární tradicí s ní spojenou. Práce se ve třech kapitolách snaží hledat kořeny této legendární tradice a následně legendy a pověsti konfrontovat s dochovanými historickými prameny, a to od vzniku hradiště ve Staré Boleslavi, přes možné podněty vedoucí k založení staroboleslavské kapituly k samotné existenci a legendám a pověstem týkajících se kolegiálního kostela sv. Václava, kostela sv. Klimenta, farního kostela Nanebevzetí Panny Marie a Paladia země české. Další kapitola se věnuje otázce pravosti zakládací listiny staroboleslavské kapituly. V závěrečné kapitole analyzují zjištěné poznatky, které z předložených informací a historických pramenů vyplývají. Zásadním přínosem bakalářské práce by mělo být srovnání staroboleslavské tradice s historickou realitou.

KOTLANOVÁ, Monika. Pěvecký sbor Václav – hudební tradice Staré Boleslavi[online]. Praha, 2012 [cit. 2017-07-19]. Dostupné z: <http://hdl.handle.net/20.500.11956/43604>. Magisterská. Univerzita Karlova. Pedagogická fakulta. Vedoucí práce Petra Bělohávková.

Diplomová práce je zaměřena na historii i současnost Chrámového sboru VÁCLAV a jeho vliv na kulturní život města Brandýs nad Labem-Stará Boleslav. Mapuje jeho založení a působení, a to jak současného Chrámového sboru VÁCLAV, tak i jeho předchůdce z roku 1861. Zabývá se šířením duchovních hudebních tradic ve Staré Boleslavi od minulosti do dnešní doby.

KRATOCHVÍL, Miroslav. Kolegiální kapitula ve Staré Boleslavi: hospodářské poměry v raném novověku [online]. Praha, 2014 [cit. 2017-07-19]. Dostupné z: <http://hdl.handle.net/20.500.11956/69081>. Magisterská Univerzita Karlova. Filozofická fakulta. Vedoucí práce Antonín Kostlán.

V diplomové práci je analyzováno hmotné zajištění kolegiální kapituly ve Staré Boleslavi. Po nástinu této problematiky pro období středověku následuje těžiště práce, které se soustřeďuje na které se soustřeďuje na vyhodnocení ekonomické výnosnosti statků staroboleslavské kapituly v raném novověku; zároveň jsou a analyzovány i další možnosti jejího ekonomického zabezpečení, včetně finančního efektu plynoucího z barokních poutí. V některých ohledech je prováděna komparace staroboleslavské kolegiální kapituly s jinými českými církevními institucemi. Téma je zkoumáno především na základě nevydaných pramenů (urbáře, soupisy obyvatelstva, katastry).

POŘÍZKA, Pavel. Brandýský děkanát v pozdním středověku [online]. Praha, 2012 [cit. 2017-07-19]. Dostupné z: <http://hdl.handle.net/20.500.11956/44587>. Bakalářská. Univerzita Karlova. Filozofická fakulta. Vedoucí práce Hana Pátková.

Práce se zabývá církevní správou v brandýském děkanátu v období pozdního středověku. Je zaměřena zejména na jednotlivé farnosti, z hlediska obsazování farářů, jejich majetkovým zázemím a jejich patronáty. Pozornost je také věnována místnímu kléru. Jako hlavní zdroj informací jsou použity úřední prameny českého arcibiskupství, a to především konfirmační a erekční knihy a soudní akta pražské konzistoře. Rovněž jsou připojeny části pojednávající o stavu české církevní správy v pozdním středověku a stručné dějiny jednotlivých lokalit.

POTMĚŠIL, Jakub. Brandýs nad Labem a Stará Boleslav 1938-1945 [online]. Praha, 2015 [cit. 2017-07-19]. Dostupné z: <http://hdl.handle.net/20.500.11956/66230>. Magisterská. Univerzita Karlova. Pedagogická fakulta. Vedoucí práce Alena Mišková.

Práce je zaměřena na popis vybraných aspektů ze života měst. Od událostí roku 1938, přes okupaci a období tzv. Protektorátu Čechy a Morava, až do období před povstáním v květnu roku 1945. Pro větší přehlednost je práce rozdělena do kapitol zabývajících se společenským a kulturním vývojem, proměnami městských samospráv, válečným průmyslem, odbojovým hnutím a válečnými událostmi, které zasáhly do života měst. Samostatné kapitoly jsou věnovány osudům židovské komunity a nástinu průběhu poválečného vyšetřování kolaborace v rámci Trestní nalézací komise. Závěrečná část práce je věnována pomníkům a pamětním místům obětí války.

/ KULTURA, HUDBA, SPORT

OBLASTNÍ SLET SOKOLA V BRANDÝSE NAD LABEM

Pod záštitou hejtmanky Středočeského kraje a za spolupráce města Brandýs nad Labem – Stará Boleslav se v květnu 2018 konal v Brandýse nad Labem oblastní slet sokolských žup. Součástí programu byla vernisáž výstavy „Sokolové republiky – Sokol dříve a dnes“, sokolský průvod městem, dekorování sokolských praporů a ukázky sletových skladeb a cvičení.

Sokolská jednota v Brandýse n.L. byla založena v roce 1868. Činnost členstva byla až do konce 19. století výhradou mužů. Cvičila se prostná, „náradí“, šerm i jízda na koni, Velkou oblibou byly pěší výlety do okolí. Rovněž okolní jednoty, zejména z Prahy, navštěvovaly Brandýs. Byla pořádána společenská cvičení i kulturní pořady. Z několika zakládajících členů se jednota rozrostla na první stovku počátkem 20. století. Cvičební prostory v sálech restaurací či jinde nestačily a tak ze získaných darů členstva a od mecenášů v letech 1903 -1904 byla postavena sokolovna.

V té době již docházejí do cvičení i ženy a později dorost a žactvo. Po první světové válce se projevil vlastenecký zájem o činnost v Sokole a zvýšil se počet až na 400 členů. Kromě cvičení prostných cvičila se i gymnastika, začala se pěstovat lehká atletika na vybudovaném cvičišti. Pro zajímavost – zde začínal i slavný brandýský rodák Jaroslav Sibera (pozn. redakce Jaromír Sibera, atlet a později stavitel atletických drah). Avšak zrušení Sokola v době německé okupace vedlo k přesunu některých členů do jiných organizací, atleti přešli do LTC Stará Boleslav apod.

Po válce v roce 1945 byl nárůst členstva největší v dobách sokolské jednoty. Po komunistickém zrušení Sokola v roce 1951 někteří členové působili v ČSTV a později v ZRTV. V roce 1991 byla sokolská jednota obnovena, Skladba sportů v jednotě odpovídá dnešní době. Nejsilnější složkou jsou ženy. Cvičí v šesti družích sportů. Jednota má dnes početný oddíl „Rodičů a dětí“, rovněž žactva, Muži i ženy cvičí v oddílech odbíjené. Jednota má oddíl šachu, kuželkářů, florbalistů a kulturistů. Členstvo se plně vyžívá ve svém volném čase a o tom, že je zájem o jednotu, svědčí i zvýšený počet členstva – přes 500. Členové se účastní i kulturních a společenských akcí v našem městě.

Pro volnočasové aktivity byl instalován minigolf a kurty pro plážový volejbal. V letních měsících slouží malý bazén.

- Autor Bořivoj Sopr

SPORTOVEC ROKU 2018

Dne 14. 3. 2019 proběhlo slavnostní vyhlášení ankety *Sportovec roku 2018* za účasti olympijských vítězů Kateřiny Neumannové a Ondřeje Synka. Výsledky ankety jsou následující:

Do **Síně slávy** byl uveden **Oldřich Blažíček**, trenér kanoistiky na divoké vodě.

Trenéři

1. Nikola Brejchová - atletika
2. Ondřej Mohout - kanoistika na divoké vodě
3. Janu Cséplö - sportovní šerm

Dospělí – kolektiv

1. Šermířský klub houštka
2. Atletika Stará Boleslav

Dospělí – jednotlivci

1. Jan Tesař atletika - běh
2. Nikola Macháčková- atletika hod oštěpem
3. Jakub Veselý - atletika

Dorost/junioři – jednotlivci

1. Kristýna Korelová atletika - běh
2. Barbora Vošahlíková - KV kondor
3. Petr Kotlan - Sportovní šerm šavlí

Žáci/dorost – kolektiv

1. Atletika Stará Boleslav
2. Funatic aerobic, tanec, mažoretky
3. BK Brandýs n. L. - basketbal

Žáci/dorost – jednotlivci

1. Natálie Haburová - aerobic, tanec, mažoretky
2. Kryštof Řebíček - sportovní šerm šavlí
3. Tereza Hájková - basketbal

-red

převzato z Městských listů 3/19

STROM ROKU 2018

Lípa Palachova byla jedním z 12 finalistů ankety Strom roku, projektu Nadace partnerství, jehož cílem je podpořit aktivní lidi v péči o stromy v okolí. Iniciátorkami přihlášení lípy do ankety byly paní Ida Elstnerová a Kateřina Vaculová.

Lípy svobody byly vysazovány v letech 1918 -1919 jako symbol vzniku nové republiky. Jedna z nich byla vysazena také v Brandýse nad Labem dne 13. dubna 1919 za péče sokolů v parčíku u dnešní ZŠ Palachova. Tento krásný strom zde stojí do dnešních dnů.

/ KULTURA, HUDBA, SPORT

CENA GLORIA MUSAEALIS PRO BRANDÝSKÉ MUZEUM

Památník národního útlaku a odboje v Panenských Břežanech vyhrál prestižní národní soutěž muzeí Gloria musaealis 2016 v kategorii „Muzejní počin roku“. V rámci jubilejního XV. ročníku byl Památník Panenské Břežany vybrán porotou ze třinácti nominovaných projektů. Výsledky soutěže byly slavnostně vyhlášeny 17. května 2017 v Betlémské kapli v Praze.

Památník byl otevřen 8. prosince 2016. V historickém areálu horního zámku v Panenských Břežanech byla zpřístupněna moderní multimediální expozice „Zločin a trest“, která nastiňuje historické souvislosti nacistické okupace, osobní hrdinství příslušníků domácího i zahraničního odboje a je zakončena portréty válečných zločinců. Areál zámku včetně Santiniho barokní kaple sv. Anny je v majetku Středočeského kraje a od roku 2012 jej spravuje Oblastní muzeum Prahy východ v Brandýse nad Labem. Rekonstrukce si vyžádala 52 milionů korun. Autory expozice jsou přední čeští historici prof. PhDr. Eduard Kubů, CSc., PhDr. Aleš Kýr, plk. PhDr. Eduard Stehlík, PhDr. Vít Smetana Ph.D. a doc. PhDr. Jan Němeček, Dr.Sc. a další.

-red
převzato z www.muzeumbrandys.cz

AUDIENCE U CÍSAŘE KARLA I.

Město Brandýs nad Labem – Stará Boleslav, Modlitební liga císaře Karla I. za mír mezi národy ČR, Řád sv. Jiří, evropský řád Domu Habsbursko-Lotrinského ČR, Unie evropských vojensko-historických jednotek, Vojenský a spítální řád sv. Lazara Jeruzalémského a Matice staroboleslavská si Vás dovoňují si srdečně pozvat na akci

AUDIENCE

U CÍSAŘE KARLA I.

SOBOTA 4. KVĚTEN

10.58 NÁDRAŽÍ BRANDÝS NAD LABEM
PŘÍJEZD HISTORICKÉHO PARNÍHO VLAKU KAREL I. S CÍSAŘSKÝM SALONNÍM VOZEM
Uvítání Jeho císařské a královské Výsosti Georga Habsbursko-Lotrinského, arcivévodý rakouského

11.00 NÁDRAŽÍ BRANDÝS NAD LABEM
PRŮVOD VOJENSKÝCH HISTORICKÝCH JEDNOTEK K ZÁMKU BRANDÝS N. L.
doprovází Městský dechový orchestr města Gödöllő

12.00 RUDOLFINSKÁ ZAHRADA
ZÁMEK BRANDÝS NAD LABEM
SLAVNOSTNÍ NÁSTUP VOJENSKÝCH HISTORICKÝCH JEDNOTEK

13.00 KOSTEL OBRÁCENÍ SV. PAVLA
BRANDÝS NAD LABEM
AUDIENČNÍ MŠE SVATÁ U RELIKVIE BL. CÍSAŘE A KRÁLE KARLA I.
celebruje Mons. ThLic. Stanislav Přibyl, ThD., CScR
generální sekretář České biskupské konference
hudbu doprovází Vokální soubor KrisKros

OD 14.00 ZAHRADA ZÁMKU
BRANDÝS NAD LABEM
14.00 Zahradní slavnost
14.00 Procházka císařských a královských Výsosti zahradou
15.00 Sokolnictví – vznešené umění lovu
17.00 Manévry císařského vojska
Komentované prohlídky vojenských táborů středověku, třicetileté a sedmileté války, napoleonských válek, války 1866 a 1. světové války, šermířská a taneční vystoupení.

16.00 NÁDVOŘÍ ZÁMKU BRANDÝS N.L.
PROMĚNADNÍ KONCERT
Městského dechového orchestru města Gödöllő (Maďarsko)

18.00 SYNAGOGA, BRANDÝS N. L.
AUDIENČNÍ KONCERT – GRAFFOVO KVARTETO
ve spolupráci s Kruhem přátel hudby

HISTORICKÝ PARNÍ VLAK KAREL I.
trasa Praha hlavní nádraží – Neratovice – Brandýs nad Labem – Mělník a zpět

CÍSAŘSKÝ SALONNÍ VŮZ SALON 22
bude vystaven na nádraží v Brandýse nad Labem od 11.30 do 15.30 hodin.

NEDĚLE 5. KVĚTEN

8.30 KOSTEL OBRÁCENÍ SV. PAVLA
BRANDÝS NAD LABEM
MŠE SVATÁ

AKCE SE KONÁ U PŘÍLEŽITOSTI
30. VÝROČÍ SKONU JEJÍHO VELIČENSTVA ŽITY,
CÍSAŘOVNY RAKOUSKÉ, KRÁLOVNY ČESKÉ A UHERSKÉ ETC. ETC.
500. VÝROČÍ ÚMRTÍ CÍSAŘE MAXMILIÁNA I. HABSBUŘSKÉHO
600. VÝROČÍ ÚMRTÍ CÍSAŘE A ČESKÉHO KRÁLE VÁCLAVA IV. LUCEMBURSKÉHO

ŘÁD BÍLÉHO LVA GENERÁLPORUČÍKU JAROSLAVU SELNEROVI

(* 5. 5. 1906, † 11. 1. 1973)

Kladenský rodák, plukovník g, velitel 3. československé samostatné brigády v SSSR, později generálmajor, náčelník katedry taktiky na Vysoké válečné škole v Praze, nositel čtyř československých válečných křížů 1939, Řádu britského impéria, Kříže československého Řádu bílého lva „Za vítězství“, Řádu Slovenského národního povstání I. třídy, sovětského Řádu rudé hvězdy, rumunského Řádu královské koruny, československé vojenské pamětní medaile se štítkem FR-VB-SV-SSSR, československé pamětní medaile Za zásluhy I. stupně, československé pamětní medaile Za chrabrost před nepřítelem, sovětské medaile Za osvobození Prahy, britské medaile Africa Star, sovětské medaile Za vítězství nad Německem, britského vyznamenání The 1939–1945 Star a Dukelské pamětní medaile

Po absolvování reálného gymnázia a Pěchotního učiliště v Hranicích zastával řadu velitelských funkcí v prvorepublikové armádě. Za okupace se zapojil do odbojové vojenské organizace Obrana národa, uprchl na Střední východ, stal se příslušníkem československého praporu pod velením plukovníka Karla Klapálka. Po přemístění do Anglie pracoval ve zpravodajském oddělení, na vlastní žádost byl v roce 1944 převelen k československým jednotkám v Sovětském svazu. V roce 1951 byl z armády propuštěn, fárar v Ostravě, poté pracoval v kladenských ocelárnách jako posunovač na dráze, učitel a později jako zástupce ředitele učňovské školy. V roce 1968 byl částečně rehabilitován, aby pak v roce 1991 byl Václavem Havlem povýšen do hodnosti generálporučíka in memoriam.

-red
převzato z Městských listů 11/19

30 LET SVOBODY

Od sametové revoluce uplynulo 30 let. Účastníci listopadového dění vzpomínali na události z pohledu obyvatel našeho města. Připomněli veřejnosti např. vznik městské buňky Občanského fóra, průběh celoměstské demonstrace 27. listopadu 1989 i návštěvy osobností z Prahy - M. Dejgara, V. Klaus, M. Zemana, M. Kocába a řady studentů.

Jako první škola ve Středočeském kraji se ke stávce pražských vysokých škol připojilo brandýské gymnázium. Ve školní tělocvičně se 15. listopadu 2019 sešli pamětníci listopadových událostí ve městě se současnými studenty, profesorem a vedením města, aby vzpomínali, diskutovali, ptali se a odpovídali. V prostoru vstupního schodiště byla odhalena pamětní deska připomínající odvahu studentů Svoboda a demokracie znamená spoluúčast, a tedy spoluodpovědnost všech.“

/ REGIONÁLNÍ LITERATURA

Zde nabízíme čtenářům přehled dokumentů, které pojednávají o Brandýse nad Labem - Staré Boleslavi a okolí nebo byly napsány autory v našem městě žijícími.

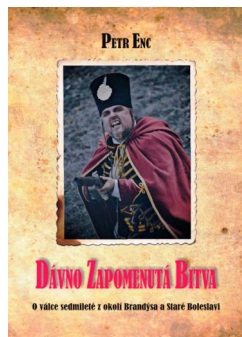
CINGROŠOVÁ, Klára. Jak jsme vařili a jedli : knížka pro vzpomínání a procvičování paměti. Vydání první. Praha: Portál, 2018. 157 stran. ISBN 978-80-262-1332-1

Interaktivní aktivizační kniha pro seniory a všechny, kteří o ně pečují. Kniha navazuje na Knižku pro vzpomínání a procvičování paměti a Vlastivědnou knížku pro vzpomínání a procvičování paměti a opět propojuje procvičování paměti s reminiscencí. Tématem je tentokrát jídlo, vaření a stolování.

Klára Cingrošová žije v Brandýse nad Labem - Staré Boleslavi od narození. Vystudovala sociální práci na VOŠ sociální práce. Absolvovala řadu kurzů zaměřených na práci se seniory, zejména reminiscenci a trénování paměti a také pětiletý psychoterapeutický výcvik. Pracuje na Městském úřadě jako sociální pracovnice, specializuje se na práci se seniory.

ENC, Petr. Dávno zapomenutá bitva: soupis poznatků, pamětí a bájí z pruského vpádu do okolí Staré Boleslavi v roce 1757. Vydání první. V Ústí nad Labem: AOS Publishing, 2018. 137 stran. ISBN 978-80-87624-58-6, ilustrace

Trvalo mnoho let, než jsem se nechal přesvědčit, že sbírané materiály k historicky neznámé bitvě o mosty mezi Starou Boleslaví a Brandýsem by se měly ne schovávat, ale zveřejnit. A tak nejenom těm místním, ale i dalším z lidí, kteří se zajímají o vojenskou historii, nabízím to, co jsem měl jen pro sebe. Příběh o zapomenutém důstojníkovi, který v čele svých vojáků padl u staroboleslavského chrámu Nanebevzetí Panny Marie. Vše se v knize rozvíjí do širokého okolí města a je směřována archivních dokumentů a poznámek o sedmileté válce. Píše se v ní o životě, šarvátkách, smrti, a laikům naprosto utajených skutečnostech roku 1757. Autorkou fotografií je umělecká fotografka známá pod jménem Wecker.

Autor

ENC, Petr a Jakub POTMĚŠIL. Za 5 minut 12. Ústí nad Labem: AOS Publishing, 2019. ISBN 978-80-87624-73-9.

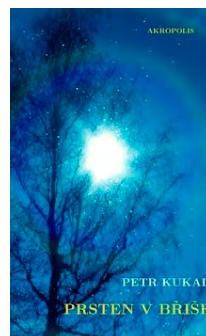
Kniha je souborem autentických vzpomínek pamětníků druhé světové války, výpisků z kronik a písemně zachycených pamětí. Ne vše, co nám bylo předkládáno v době totalitního režimu, bylo pravdivým svědectvím o událostech roku 1945. Naštěstí se lidé nebáli psát a hovořit o těchto dějinných zvratech tak,

jak je sami prožili ve svém dětství, a mění tak náš pohled na dobu, kterou bychom nechtěli prožít. Snad po přečtení této knihy pochopíme, jak je důležité lidské vyprávění a naslouchání odkazům, které nám jsou předávány. Očití svědkové nám ale odcházejí příliš rychle na to, abychom se mohli vrátit a v našem psaní pokračovat. Kniha je doplněna množstvím dobových a dosud nezveřejněných fotografií.

Petr Enc žije v Brandýse nad Labem (narozen v Zelenči). Pracuje jako průvodce na brandýském zámku, je spolupracovníkem Oblastního muzea Praha východ. Působil jako historický šermíř, je členem vojensko-historických spolků. Je členem Řádu Křižovníků s červeným srdcem. Od mládí se zajímá o vojenskou historii. Pečuje o vojenská pietní místa nejen na hřbitově v Brandýse nad Labem - Staré Boleslavi. Je autorem několika historických publikací. svého honoraře se vzdává ve prospěch obnovy památníků a válečných hrobů.

Jakub Potměšil je brandýským rodákem. Studoval na katedře Dějin a didaktiky dějepisu Pedagogické fakulty UK. V současné době učí ve škole Na výsluní. Podílí se na sběru vzpomínek a vzniku knih mapujících dění ve městě i regionu

KUKAL, Petr. Prsten v bříše. 1. vydání. Praha: Akropolis, 2017. 59 stran. ISBN 978-80-7304-213-4.

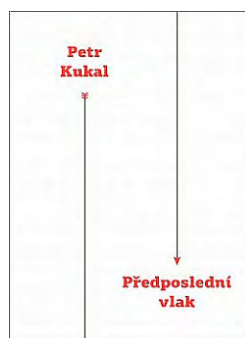
Desátá sbírka Petra Kukala je nesena především pocitem muže ve středním věku, který se začíná ohlížet za vším, co je nenávratně uplynulé, a nejistě osahávat kontury nové životní zkušenosti. V pěti oddílech jeho veršů nalzáme různé úhly, pod nimiž mužské stárnutí nahlíží. Dominuje pocit melancholie, lehkého smutku a vědomí neurčité ztráty; současně je však básníkovi postupně přijímání nové generační identity příležitostí k obecnější re-

flexi a revizi stávajících hodnot. V básních je rovněž hluboce přítomný autorův životní prostor, jímž je sídliště malého města. To se mu proměňuje v soukromé theatrum mundi, divadlo světa - tím více, čím více se životy na malém prostoru sdílených domů vzájemně dotýkají, čím více se večer okna jednotlivých bytů mění v oživlé obrazy dramatu.

KUKAL, Petr. Předposlední vlak. Vydání první. Brno: Druhé město, 2017. 73 stran. ISBN 978-80-7227-390-4 · barevné ilustrace

Petra Kukala jsme v jeho předchozích sbírkách poznali jako citlivého polabského portrétistu, stejně jako básníka upírajícího zrak za obzor smyslově hmatatelné skutečnosti, kde se vidění a vědění stává jistotou jiného druhu.

V Předposledním vlaku ho poznáváme i jako básnického „chvilkaře“, tedy lyrického komentátora každodennosti. Okouzleného pozorovatele — ta palčivost muže středního věku! — dívčích krás i vnuď, přičemž v konfrontaci s kraj-

/ REGIONÁLNÍ LITERATURA

kovými podkolenkami zdravotních sestřiček se led středního věku ztenčuje na papír. Nějak se stalo, že lidé, jež tento „pražský chodec“ a „vlakový jezdec“ potkává, jsou už zpravidla mladší než on.

Kde vlak života běhu nabral zpoždění, někdy až pětadvaceti let? Kukul trošku znezvalovatěl, leč pořád je to on. Vnímavý, jemný, umný.

Jiří Trávníček

Petr Kukul žije v Brandýs nad Labem (narozen v Poděbradech). Vystudoval PF UK, pracoval jako pedagog, šéfredaktor, mluvčí, správce twitterového účtu (za tweety získal pro MK Křišťálovou lupu). Je držitelem několika ocenění (Literární cena Vladimíra Vokolka, výroční Cena Unie českých spisovatelů aj.). V roce 2019 mu byla udělena pamětní medaile města Poděbrad. Vydává sbírky básní, autobiografický román i odborné publikace z oblasti pedagogiky.

LÍMANOVÁ, Eva. Chodí pešek okolo. Vydání první. Praha: Argo, 2018. 256 stran. ISBN 978-80-257-2545-0.

Autobiografický příběh z období druhé světové války. Kdyby jí nebylo, Eminka a její bratr Adam by byli stále obklopeni milující rodinou a bezpečím, které jim poskytovala. Jejich život by se odvíjel v zátiší rodinného domu až do chvíle, kdy by se sami rozhodli jej opustit. Do této předpokládané skutečnosti však zasáhla německá bota, která rozdrtila životy, osudy a majetky milionů. Jak postupuje vyhlazování

dle Norimberských zákonů, příbuzní mizí, děti se stěhují z místa na místo. Jejich šestileté putování sledujeme očima Eminky, která vidí válku jako nebezpečné NĚCO, které obchází kolem dokola a nikdy nevíš, kdy tě zasáhne. Část příběhu se odehrává ve Staré Boleslavi.

Eva Límanová strávila část dětství v blízkých Mstětích. Spolu s manželem Antonínem Límanem, který pocházel ze slavného boleslavského rodu Límanů, žila v kanadském Vancouveru. Je známa jako herečka, spisovatelka, redaktorka Hlasu Ameriky v Washingtonu.

PÁTROVÁ, Karin. Hrdelní zločiny na brandýském panství v 16.-18. století. První vydání. Brandýs nad Labem - Stará Boleslav V Praze: Kamil Voděra, Státní oblastní archiv, 2018. 119 stran, ISBN 978-80-88148-28

Zločiny spáchané na brandýském panství se od 16. století do roku 1765 projednávaly před hrdelním soudem v Brandýse nad Labem a v Čelákovících. Tyto soudy mohly za závažné zločiny vnášet trest smrti, který vykonával brandýský kat. Vyšetřování zločinů, průběh soudního řízení, podmínky ve vězení a exekuce přibližuje první část knihy, druhá přináší několik skutečných kriminálních příběhů 17. století

Karin Pátrová žije v Praze, avšak mnoho let pracovala v Oblastním muzeu Praha-východ, které sídlí v Brandýse nad Labem, jako historička. Ve svých pracích se zaměřuje na

církevní dějiny středověkých Čech a regionální dějiny brandýského Polabí. Je autorkou mnoha odborných statí a článků a několika monografií.

PULKRÁBEK, Miloš. Nádraží dějin : (paměti). Lázně Toušeň, Brandýs nad Labem - Stará Boleslav: Okrašlovací spolek Lázně Toušeň, Oblastní muzeum Praha-východ, 2014. 168 s. ISBN 978-80-904878-6-4 · il. (některé barev.),

čtenáře.

Proč hledáme staré fotografie, dopisy, filmy, kroniky? Hledáme jistotu minulosti, bod, o který se lze opřít. Proč rádi slyšíme staré písničky, i když to někdy bolí? To je lechtání svědomí... Naučme se proto svými slovy hládit. Laskavá aplikace vzpomínek a vzpomínky samy nám ulehčí přestoupit hranici stáří. Rád bych poradil následujícím textem jak na to, protože není nic nového pod sluncem pro vnímavého

Autor

Miloš Pulkrábek žil v Brandýse nad Labem a v Lázních Toušeni. Povoláním projektant lokomotiv v ČKD Praha. Publicista, kronikář, tajemník pěveckého sboru Bojan, spolupracovník Oblastního muzea Praha-východ. Spoluzakladatel studia kabelové televize v Lázních Toušeni. Autor knihy vzpomínek, mnoha Autor knihy vzpomínek, mnoha filmových projekcí, přednášeklanků v časopisech, byl tajemníkem pěveckého souboru Bojan.

VOKURKOVÁ, Františka Sylva. Zelenější tráva. Praha: Maxdorf, [2018]. 189 stran. ISBN 978-80-7345-586-6 ·

Serafína je šestnáctiletá holka se sluchátky v uších a hlavou plnou snů o návratu do jižní Itálie, kde se narodila a kde zůstal její tatínek, babička i moře a sad plný olivovníků. Od svých sedmi let žije v Praze s mladší sestrou a matkou,

se kterou se v jednom kuse hádají a která oběma svým dcerám zakazuje jakoukoliv návštěvu jejich rodné země. Co Serafíně v životě chybí, snaží se hledat v knihách i v povídkách, které píše. Pak ale jednoho dne do jejího světa vstoupí nová přátelství a možná i láska a její život se začne rychle měnit. Na cestě k nalezení sebe samotné ji ovšem čekají nelehká rozhodnutí a bude se muset vypořádat s tím, že skutečný život přináší i znepokojivé věci, že někdy není všechno tak, jak se zdá, a že když nám na něčem záleží, je třeba jednat i ostatním navzdory.

Františka Sylva Vokurková
Zelenější tráva

Františka Sylva Vokurková žije v Brandýse nad Labem - Staré Boleslavi, často jezdí do jižní Itálie, studuje na česko italském gymnázium. Svůj první text napsala v pěti letech, románovou prvotinu dokončila ve 14 letech.

/ AUDIO, VIDEO

Občasník Naše Polabí v moderní modifikaci je vydáván v tištěné i elektronické podobě. Digitální forma umožňuje využití audiovizuálních prostředků. Na tomto místě najdete stručnou anotaci události a kliknutím na název získáte přístup do video-reportáže.

POZVÁNKA NA BRANDÝSKÝ ZÁMEK

První záznamy o Brandýse se datují rokem 1304, prvním písemně doloženým majitelem zdejšího hradu byl Jan z Michalovic roku 1354. Dalšími majiteli se stal rod Krajířů z Krajku, od roku 1547 se zámek stal majetkem české královské komory. V průběhu čtyř staletí zde pobývali všichni panovníci Habsbursko – Lotrinské dynastie. Posledním majitelem brandýského zámku byl až do roku 1918 poslední císař rakousko- uherské monarchie a poslední český král Karel I. Rakouský.

OTEVŘENÍ NOVÉ BUDOVY MĚSTSKÉHO ÚŘADU

Dům s nynějším číslem popisným 59 stál na svém místě již v 17. století. Počátkem století dvacátého byl zbourán a na jeho místě byla postavena honosná budova okresního hejtmanství. V letech 2016 a 2017 byla provedena rekonstrukce, jejímž hlavním cílem bylo propojit 3 sousedící objekty v budovu městského úřadu.

V sobotu 27. ledna 2018 byla za účasti předsedy vlády Andreje Babiše, hejtmanky Středočeského kraje Jaroslavy Pokorné Jermanové, zastupitelů města, starostek a starostů z okolních obcí a veřejnosti byla tato budova slavnostně otevřena.

100 LET REPUBLIKY V BRANDÝSE NAD LABEM-STARÉ BOLESLAVI

Do oslav stého výročí vzniku Československé republiky se zapojilo mnoho spolků, organizací a institucí i město Brandýs nad Labem - Stará Boleslav. Proběhly výstavy v oblastním muzeu, Knihovně Eduarda Petišky, v Kočárovně i na školách. Byly připomenuty významné události uplynulých 100 let celostátního i regionálního významu. Prostřednictvím ankety, které se mohli zúčastnit všichni občané města, byly vybrány nejvýznamnější osobnosti města- svatý Václav a Emil Zátopek. Oslavy vyvrcholily sobotu v 27. října 2018 v Plantáži a na brandýském náměstí.

155 ZÁKLADNÍ ŠKOLY JUNGMAN- NOVA VE STARÉ BOLESLAVI

Výuka ve škole ve Staré Boleslavi začala 1. října 1863 pro 295 dětí. Vyučovalo 6 kantorů. Ve školním roce 2018/2019 navštěvovalo školu s téměř 50 zaměstnanci 773 žáků. Kromě místních dětí dojíždějí žáci i z okolních obcí (Borek, Dřísy, Hlavenec, Káraný, Konětopy, Křenek, Kostelní Hlavno, Lhota, Nový Věstec, Otradovice, Podbrahy, Předměřice nad Jizerou, Skorkov, Sojovice, Sudovo Hlavno) Všichni žáci se učí podle školního vzdělávacího programu (ŠVP) Školou k životu.

100 LET SKAUTINGU

Už 100 let umožňuje Junák – Český skaut klukům a holkám z Brandýsa nad Labem – Staré Boleslavi zažívat dobrodružství ve skautských oddílech. Toto významné jubileum si brandýští a boleslavští občané mohli připomenout v sobotu 18. května. Na Masarykově náměstí vyrostl typický skautský tábor. Účastníci setkání se stali svědky vztyčení vlajky, mohli si vyzkoušet rozličné skautské aktivity, zúčastnit se hry po městě, výstavy, promítání filmu Skauti bez lilie s následnou debatou. Nechyběl ani zpěv a oheň.

Naše Polabí

číslo: 1

rok: 2019

ISSN: 2571-4163 (Online)
2571-4201 (Print)

Vydavatel: Knihovna Eduarda Petišky

Redaktor: Věra Krajíčková

Příloha:

ŠPAČEK, J. a MAREŠOVÁ, M. Bibliografie vlastivědného sborníku okresu brandýského n.L.: Roč. I - XII. 1923 - 1935. Tisk Josef Voctář, Brandýs n.L. 2019.